

Usmernenie Fondu na podporu umenia zo dňa 28.10.2020

V súvislosti s ďalšími obmedzeniami organizovania verejných kultúrnych podujatí kvôli šíreniu koronavírusu, vydávam aktualizované usmernenie pre prijímateľov a žiadateľov z Fondu na podporu umenia (FPU), ktoré by malo napomôcť lepšiemu zvládnutiu mimoriadnej situácie. Tento dokument kvôli jednoznačnosti sumarizuje, dopĺňa a nahrádza všetky doterajšie usmernenia vydané k tejto situácii. Nové informácie/doplnenia sú farebne odlišené.

FPU dôrazne žiada všetkých žiadateľov/všetky žiadateľky a prijímateľov/prijímateľky, aby pri realizácii akýchkoľvek aktivít konali výlučne v súlade s nariadeniami Úradu verejného zdravotníctva SR. FPU rozhodne neodporúča realizovať aktivity, ktoré by mohli viesť k ohrozeniu zdravia, či života akejkoľvek osoby priamo, či nepriamo zapojenej do projektu. Zároveň FPU nenesie žiadnu zodpovednosť za konanie, ktoré by bolo v rozpore s nariadeniami, prípadne konanie, ktoré by viedlo k ohrozeniu zdravia, či života akýchkoľvek osôb.

A. Všeobecné usmernenia

1. Zmeny použitia dotácie/štipendia

- a) Každá žiadosť o zmenu použitia dotácie/štipendia musí byť zaslaná FPU písomne, **minimálne 30 dní pred uskutočnením zmeny** (s výnimkou prípadov uvedených v bode b)). Vzor žiadosti nájdete v časti Vzory a tlačivá. Žiadosť o zmenu použitia dotácie/štipendia je potrebné poslať podpísanú štatutárom ako prílohu emailu prijímateľa alebo elektronicky prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy.
- b) Pre žiadosti o zmenu konania akýchkoľvek **verejných podujatí** nie je potrebné dodržať 30 dňovú lehotu, žiadosť predloží žiadateľ bezodkladne vtedy, keď bude jasný nový termín konania verejného podujatia. **POZOR! Netýka sa termínu realizácie projektu** (bod 5.6 Zmluvy), **termínu predloženia FVaVV** (pre dotácie bod 6.3 zmluvy, pre štipendia bod 6.1 zmluvy), **termínu realizácie iných výstupov, ktoré nie sú verejnými podujatiami. Tieto termíny si treba sledovať a o ich zmenu požiadať min. 30 dní pred daným termínom.**
- c) V prípade nemožnosti realizovať projekt je potrebné zaslať (ako prílohu emailu) návrh na zrušenie zmluvy podpísaný štatutárom, vzor na stiahnutie nájdete na stránke FPU v časti Vzory a tlačivá.
UPOZORNENIE: V prípade zrušenia projektu alebo jeho časti je potrebné vrátiť nepoužitú finančnú prostriedky do 30 dní od skončenia realizácie projektu, pri nedodržaní lehoty sa uplatňujú sankcie podľa Zmluvy.
V prípade, ak je potrebné vrátiť len časť dotácie, musia byť vynaložené finančné prostriedky vyúčtované podľa zmluvy, a to buď prostredníctvom správy audítora (v prípade dotácie vo výške 20 tisíc eur a viac) alebo formou vyúčtovania všetkých výdavkov priamo v registračnom systéme FPU.
- d) Povinné spolufinancovanie pri projektoch, ktoré nebolo možné realizovať z dôvodu vyššej moci, avšak došlo k vzniku oprávnených výdavkov:
Pre dotácie poskytnuté v rámci Schémy minimálnej pomoci bude možné na základe oficiálnej žiadosti prijímateľa vyhotoviť dodatok so spolufinancovaním upraveným na 0%, ďalej postup podľa bodu 1.a).
Pre dotácie v rámci Schémy štátnej pomoci nie je možné upraviť povinné 20% spolufinancovanie, a preto je možné realizáciu takýchto projektov presunúť na rok 2021.
- e) Všetky zmeny týkajúce sa zmluvných podmienok musia byť posúdené a v prípade schválenia **vykonané dodatkom.**

- f) V prípade zmien pred podpisom zmluvy je potrebné s príslušným referentom alebo referentkou aktualizovať výstupy a prispôbiť ich danej situácii.
- g) Žiadna zo zmien nesmie byť v rozpore s účelom uvedeným v zmluve o poskytnutí finančných prostriedkov.

2. Komunikácia s FPU

V záujme minimalizácie komunikácie prostredníctvom poštových zásielok, bude akákoľvek vzájomná komunikácia s FPU prebiehať až do odvolania predovšetkým elektronicky prostredníctvom emailu. Všetky riadne zdôvodnené žiadosti o zmeny je potrebné zaslať podľa bodu 2. a).

Výnimkou sú Žiadosti o poskytnutie dotácie/štipendia, Zmluvy, Dodatky, potvrdenia potrebné k uzatvoreniu Zmluvy a Finančné vyúčtovanie a vecné vyhodnotenie vrátane dokladov. Tieto dokumenty je nutné predkladať poštou alebo v elektronickej podobe prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy. **Osobné doručovanie nie je možné z dôvodu uzavretia Podateľne FPU.**

FPU zvlášť v čase obmedzení súvisiacich s pandemiou koronavírusu preferuje **doručenie v elektronickej podobe prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy podľa Pokynov k podaniu elektronickej žiadosti FPU.**

3. Oprávnené náklady

Do oprávnených nákladov v rámci rozpočtu je možné zahrnúť aj náklady na zabezpečenie náležitých hygienických a bezpečnostných opatrení **nariadených Úradom verejného zdravotníctva SR**. Uvedené náklady je možné vyúčtovať v rámci položiek na prevádzkové náklady a/alebo materiálové náklady.

4. Posun oprávneného obdobia

Oprávnené obdobie všetkých podprogramov, ktoré končí v priebehu roka 2020 bolo predĺžené do **30.06.2021**, **POZOR!** zmenu pre jednotlivé projekty je možné vykonať len na základe žiadosti o zmenu. **Žiadosť o zmenu realizácie projektu (oprávnené obdobie) musí byť predložená min. 30 dní pred zmluvne platným termínom (bod 5.6 Zmluvy) a v prípade schválenia upravená dodatkom.** V prípade zmeny termínu konca realizácie projektu je potrebné žiadať aj o posun termínu vyúčtovania. FPU preferuje realizáciu projektov v roku 2020, v prípade obmedzení aj ako online prezentáciu/vysielanie (viac informácií v časti B).

5. Realizácia verejných podujatí

Realizácie všetkých verejných podujatí v rámci prebiehajúcich projektov podporených z finančných prostriedkov FPU je závislá od opatrení prijatých Úradom verejného zdravotníctva.

V prípade zákazu realizácie verejných podujatí sa za oprávnené budú považovať všetky výdavky, ktoré vznikli v súvislosti s prípravou verejných podujatí v období, keď ešte nebolo vydané opatrenie týkajúce sa zákazu verejných podujatí.

PRÍKLAD: od **11. 03. 2020** do **23. 03. 2020** platil zákaz realizácie verejných podujatí, tzn. že výdavky, ktoré vznikli¹ na takéto podujatie do 11.03.2020 (vrátane) budú považované za oprávnené. Výdavky, ktoré vznikli po 11.03.2020 na podujatie, ktoré sa nebude vôbec realizovať do 23.03.2020, sa budú pokladať za neoprávnené.

¹ Za vznik výdavku považujeme dodanie služby, realizáciu aktivity, a pod. bez ohľadu na to kedy bola uhradená, príp. uzavretá zmluva napr. v januári bola uzavretá zmluva (vznik záväzku) na prenájom výstavy v mesiacoch február-marec (vznik výdavku) v tomto prípade sa bude jednať o oprávnený výdavok, keďže v januári nebolo známe, že od 11.3.2020 nebude môcť výstavu nikto navštíviť, ALE ak by bola zmluva uzavretá v čase keď bol zákaz verejných podujatí, výdavok by bol neoprávnený

UPOZORNENIE: Realizácia verejných podujatí povolených Úradom verejného zdravotníctva SR je možná, ak je to pre daný formát podujatia vykonateľné v súlade s platnými opatreniami úradu. Fond akceptuje aj podujatia, ktoré budú uskutočnené naživo a zároveň ako online prezentácia/vysielanie. **Aj v tomto prípade musí byť zmena upravená dodatkom ku zmluve.**

6. Zrušenie podujatia z dôvodu vyššej moci

Z dôvodu vyššej moci je možné zrušiť len tie verejné podujatia, ktoré nie je možné realizovať v súlade s platnými opatreniami Úradu verejného zdravotníctva SR. Výdavky vynaložené na takéto podujatia budú považované za oprávnené.

7. Podujatia bez publika

Podujatia určené pre verejnosť nie je možné organizovať bez prítomnosti publika, ak nejde o online prezentáciu/vysielanie (pozri časť B).

8. Medzinárodné podujatia (festivaly, mobility, rezidenčné pobyty...)

Zmena podujatia z medzinárodného na národné je možná len v prípadoch, keď medzinárodný rozmer nie je nosnou časťou projektu. V prípade, že je medzinárodný prvok podstatnou časťou projektu, je potrebné zmenu konzultovať s kanceláriou fondu a primerane upraviť rozpočet a výstupy projektu. Medzinárodné podujatia je možné realizovať aj prostredníctvom online prezentácie/vysielania, pričom finančné prostriedky rozpočtu vyčlenené na cestovné, ubytovanie a stravu bude potrebné vrátiť.

9. Finančné vyúčtovanie a vecné vyhodnotenie projektov

Vyúčtovanie projektov je potrebné predkladať v súlade so zmluvnými podmienkami.

10. Celoročné a/alebo dlhodobé aktivity kultúrnych centier, rezidenčných centier, nezávislých organizácií, zriaďovaných inštitúcií, pamäťových a fondových inštitúcií, či mesta kultúry.

Pri celoročných aktivitách za **oprávnené výdavky** vo vzťahu k pozastaveniu realizácie verejných podujatí bude FPU pokladať:

- a) Výdavky súvisiace s realizáciou verejných podujatí spĺňajúce všeobecné podmienky zadefinované v bode č. 6 tohto usmernenia.
- b) Výdavky na aktivity, ktorých sa nezúčastňuje verejnosť, napr. náklady na ubytovanie umelcov v prípade rezidencií, materiál na tvorbu diel počas ich tvorby, prenájmy ateliérov a priestorov počas na tvorby diel.
- c) Výdavky na online prezentácie v súlade s podmienkami uvedenými v časti B.
- d) Výdavky na služby, ktoré boli dodané pred obdobím pozastavenej realizácie verejných podujatí, avšak trvajúce aj počas predmetného obdobia, ako napr. začiatok reklamnej kampane, ktorá pokračuje aj počas pozastavenej realizácie verejných podujatí.
- e) Výdavky, ktoré sa nevzťahujú priamo ku konkrétnemu verejnému podujatiu:
 - i. prevádzkové náklady v rámci celoročných aktivít (voda, energie, telekomunikácie, prenájom kancelárií, prenájom prevádzkových priestorov, účtovnícke služby a podobne),
 - ii. výdavky založené zmluvou na dlhšie obdobie (vrátane obdobia s pozastavenou realizáciou), kde platby prebiehajú na základe pravidelných faktúr, najmä ak ide o dlhodobé nájmy výstavných priestorov alebo priestorov kultúrnych a umeleckých centier a pod.,
 - iii. obstaranie hmotného majetku,
 - iv. dlhodobé personálne výdavky, napr. na projektové manažérky/projektových manažérov a koordinátorky/koordinátorov, dramaturgičky/dramaturgov, kurátorky/kurátorov, techničky/technikov, produkčné/produkčných a pod.

Pri celoročných aktivitách za **neoprávnené výdavky** vo vzťahu k pozastaveniu realizácie verejných podujatí bude FPU pokladať:

- a) Jednorazové personálne výdavky, napr. na projektové manažérky/projektových manažérov, kurátorov/kurátorky, techničky/technikov, biletárky/biletárov, hostesky/hostesov, šatniarky/šatniarov a pod., za služby, ktoré mali byť realizované v období pozastavenej realizácie verejných podujatí s výnimkou nákladov na online prezentácie realizované podľa usmernení v časti B.
- b) Výdavky, ktoré vznikli v období pozastavenej realizácie verejných podujatí (výstava, koncert, predstavenie) napr. ubytovanie, cestovné, odmeny pre umelcov v tomto období (napr. ubytovanie umelca v dňoch 1 -4. apríla v súvislosti s podujatím naplánovaným na 3.4.2020) s výnimkou nákladov na online prezentácie realizované podľa usmernení v časti B.

B. Online prezentácie/vysielanie

1. Všeobecné podmienky a postupy:

- a) O realizáciu online prezentácie a zmenu termínov jednotlivých podujatí je prijímateľ povinný bezodkladne požiadať FPU (Vzor žiadosti nájdete v časti Vzory a tlačivá). V prípade akceptácie bude prijímateľovi zaslaný návrh dodatku. S cieľom eliminácie množstva dodatkov je potrebné, aby si prijímatelia v rámci možností, zmeny naplánovali a zahrnuli v rámci jednej žiadosti o zmenu. **V tejto súvislosti je potrebné, aby si prijímateľ prekontroloval termín realizácie projektu (bod 5.6 Zmluvy) a termín predloženia finančného vyúčtovania a vecného vyhodnotenia projektu (pre dotácie bod 6.3 Zmluvy, pre štipendia bod 6.1 zmluvy) a v prípade potreby požiadal o ich zmenu.**
- b) Výstupy prezentované online musia mať zachovanú rovnakú kvalitu a charakter ako pôvodne plánované výstupy.
- c) Sériové podujatia (koncerty v rámci koncertnej šnúry, reprízy divadelnej hry atď.) môžu byť prezentované online iba pod podmienkou, že každý výstup (koncert, repríza) bude realizovaný ako jedinečné uvedenie. Online prezentácia záznamu už zrealizovaného výstupu (koncertu, reprízy, premiéry a pod.) sa nepovažuje za jedinečné uvedenie a nebude akceptované.**
- d) Z každej online prezentácie je prijímateľ povinný spraviť záznam, ktorý neskôr priloží k vecnému vyhodnoteniu projektu.
- e) Počas online prezentácie je prijímateľ povinný informovať publikum o tom, že podujatie je podporené z verejných zdrojov Fondom na podporu umenia a to buď slovné alebo vizuálnym označením podujatia.
- f) FPU prijímateľom odporúča na online prezentáciu využiť také portály, ktoré umožňujú výber „vstupného“.
- g) Uvedené podmienky sa vzťahujú len na výstupy realizované v rámci zmluvy s FPU, tie isté výstupy prezentované nad rámec zmluvy, FPU nijakým spôsobom neupravuje.

2. Výstupy, ktoré môžu byť prezentované online:

- a) Podujatia z oblasti divadla, tanca, hudby, literatúry, či medziodborových aktivít, tradičnej kultúry, ak ide o premiéru diela (napr. divadelné a tanečné predstavenie, koncerty, čítačky) alebo jedinečné uvedenie reprízy diela, ďalej prednášky, kurzy, či iné odborné a vzdelávacie aktivity.

- b) Prezentačné aktivity z oblasti vizuálneho umenia a prezentačné projekty múzeí a galérií, pokiaľ nie je možná štandardná forma prezentácie.
- c) Festivaly, súťaže, prehliadky, odovzdávania cien, postupové súťaže a prehliadky, či iné podujatia, ktoré sú založené na prezentácii viacerých subjektov a/alebo ich vzájomnej konfrontácii.
- d) Medzinárodné podujatia, pričom finančné prostriedky vyhradené v rozpočte na cestovné, ubytovanie a stravu bude potrebné vrátiť.

3. Výstupy, ktoré nemôžu byť prezentované online:

- a) Prezentácie záznamov už uvedených diel (napr. divadelné a tanečné predstavenie, koncerty, čítačky).
- b) Podujatia, ktoré vyžadujú priame zapojenie publika, sú založené na priamej spätnej väzbe alebo pri nich dochádza k fyzickému kontaktu, napríklad tanečné domy.
- c) Online prezentácia, ktorá nedokáže zachovať kvalitu a charakter pôvodne plánovaného výstupu.
- d) Tlačené časopisy musia aj naďalej vychádzať v tlačenej podobe a nie je možné ich previesť výhradne do online podoby. V opodstatnených prípadoch je tlačeným časopisom možné upraviť termíny vydania jednotlivých čísel, respektíve posunúť zmluvné oprávnené obdobie. Takéto prípady budú posudzované individuálne a musia byť riadne a transparentne zdôvodnené.

Jozef Kovalčík, PhD.
Riaditeľ Fondu na podporu umenia

V Bratislave dňa 28.10.2020